

Lietuvos draudimo rinkos apžvalga

2015 m.

ISSN 2335-8335 (ONLINE)

Leidžiama perspausdinti švietimo ir nekomerciniais tikslais, jei nurodomas šaltinis.
© Lietuvos bankas, 2016

Gedimino pr. 6, LT-01103 Vilnius
Tel. (8 5) 268 0029, faksas (8 5) 268 0038

www.lb.lt
info@lb.lt

Turinys

I. DRAUDIMO RINKOS APŽVALGA.....	3
II. DRAUDIMO ĮMONIŲ FINANSINIŲ RODIKLIŲ APŽVALGA.....	6
III. VARTOTOJŲ IR DRAUDIMO RINKOS DALYVIŲ GINČŲ NAGRINĖJIMAS	7
IV. DRAUDIMO TARPININKŲ RINKOS APŽVALGA.....	8

Lentelių sąrašas

1 lentelė. Pasirašytos įmokos	3
2 lentelė. Išmokos.	5

Paveikslų sąrašas

1 pav. Visos draudimo rinkos pasirašytų įmokų kaita ir augimo tempas.....	3
2 pav. Pasirašytų gyvybės ir ne gyvybės draudimo įmokų kaita.....	3
3 pav. Pasirašytų gyvybės draudimo įmokų kaita.....	3
4 pav. Gyvybės draudimo rinkos koncentracija pagal suformuotų techninių atidėjinių sumą	3
5 pav. Pasirašytų ne gyvybės draudimo įmokų kaita.....	4
6 pav. Ne gyvybės draudimo rinkos koncentracija pagal ne gyvybės draudimo grupių pasirašytas įmokas	4
7 pav. Pasirašytų įmokų pasiskirstymas pagal pardavimo subjektus	4
8 pav. Visos draudimo rinkos išmokėtų sumų kaita ir augimo tempas	4
9 pav. Išmokėtų gyvybės ir ne gyvybės draudimo sumų kaita.....	5
10 pav. Draudimo įmonių veiklos rezultatų kaita	6
11 pav. Investicinio turto ir investicijų grąžos rodiklio kaita.....	6
12 pav. Draudimo įmonių turto struktūros kaita	6
13 pav. Draudimo įmonių investicijų struktūros kaita.....	7
14 pav. Draudimo įmonių mokumo atsargos ir koeficiento kaita	7
15 pav. Sudarytų sutarčių skaičiaus kaita	8
16 pav. Sudarytų sutarčių pasiskirstymas pagal draudimo grupes.....	8
17 pav. Pardavimo pajamų kaita.....	8

Santrumpos

kasko	sausumos transporto priemonių, išskyrus geležinkelių transporto priemones, draudimas
BCA	bendrosios civilinės atsakomybės draudimas
CMR	vežėjų civilinės atsakomybės draudimas
TPVCA	su sausumos transporto priemonių valdymu susijusios civilinės atsakomybės draudimas
VVP	vyriausybių vertybiniai popieriai
KIS	kolektyvinio investavimo subjektai

Pastaba

Lietuvos draudimo rinkos apžvalga parengta remiantis preliminariais neauditais duomenimis.

Dėl apvalinimo lentelėse dėmenų sumos gali nesutapti.

I. DRAUDIMO RINKOS APŽVALGA

2015 m. Lietuvos draudimo rinkoje pasirašyta daugiausia draudimo įmokų per visą nepriklausomybės laikotarpį. Per metus pasirašytų įmokų suma pasiekė 645,1 mln. Eur, arba 7,4 proc. daugiau nei 2014 m. Rinkos augimo tempas buvo lauktas ir atitiko Lietuvos banko skelbtas prognozes (prognozuotas 7–8 % rinkos augimas). Prognozuojama, kad 2016 m. Lietuvos draudimo rinka plėsis 6–7 proc.

2015 m. gruodžio 31 d. draudimo paslaugas teikė Lietuvoje įsisteigę 23 draudikai: 8 iš jų vykdė gyvybės draudimo ir 15 – ne gyvybės draudimo veiklą. 2015 m. liepos 30 d. draudikų gretas papildė įsisteigusi uždaroji akcinė draudimo bendrovė „Compensa Vienna Insurance Group“, nors aktyvios veiklos ataskaitiniu laikotarpiu dar nevykdė.

Gyvybės draudimo rinka išaugo 9,7 proc. ir pasiekė rekordinę apimtį – pasirašyta 236 mln. Eur įmokų. Pasirašytų įmokų apimtis buvo 2,9 proc. didesnė nei 2007 m., kai gyvybės draudimo rinka buvo pasiekusi geriausią rezultatą¹. Ne gyvybės draudimo rinkos apimtis didėjo (6,0 %) ir šis didėjimas buvo spartesnis nei prieš metus, o pasirašytos įmokos sudarė 409,1 mln. Eur.

Gyvybės draudimo rinkos dalis nuolat auga nuo 2008 m. ir ataskaitiniu laikotarpiu sudarė beveik 37 proc. Lietuvos draudimo rinkos. Teigiami šalies ūkio pokyčiai, auganti ekonomika, besikeičiantis gyventojų požiūris skatina poreikį kaupti lėšas ilgą laikotarpį ir tai lemia dažnesnį gyvybės draudimo produktų pasirinkimą ir spartesnį gyvybės draudimo rinkos portfelio didėjimą. Nepaisant to, draudimo rinkoje vis dar dominuoja ne gyvybės draudimas, t. y. šalies gyventojai labiau linkę saugoti turtą ar drausti civilinę atsakomybę nei savo sveikatą ar gyvybę. Praėjusiais metais vienam šalies gyventojui vidutiniškai teko beveik dvi galiojančios draudimo sutartys ir 223 Eur draudimo įmokų suma.

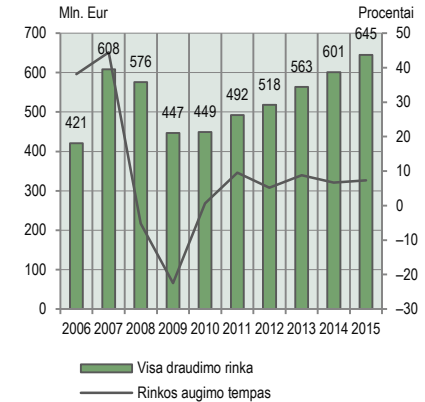
1 lentelė. Pasirašytos įmokos

Draudimo šakos	Suma, mln. Eur	Augimo tempas	
		2015 m., %	2014 m., %
Gyvybės draudimas	236,0	+9,7	+18,6
Ne gyvybės draudimas	409,1	+6,0	+1,0
Iš viso	645,1	+7,4	+6,6

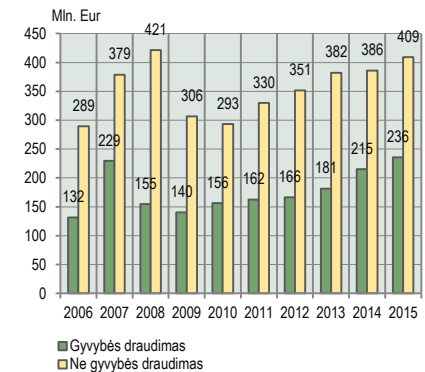
Gyvybės draudimo įmokų augimą daugiausia lėmė didžiausią pasirašytų įmokų portfelio dalį (72,1 %) sudarančio investicinio gyvybės draudimo teigiamas pokytis – pastarosios draudimo grupės apimtis padidėjo 12,3 proc. (18,6 mln. Eur) – iki 170,2 mln. Eur. Aktyvesnis naujų sutarčių pardavimas (sudarytų sutarčių skaičius išaugo 30,2 %) ir 21,1 proc. augusi vienkartinį draudimo įmokų suma nulėmė tokį spartų šios draudimo rūšies augimą. Tokie pokyčiai rodo, kad gerėjant gyventojų ekonominei situacijai, draudėjai aktyviai ieško būdų, kaip pelningiau investuoti disponuojamas lėšas, vyraujant mažų palūkanų normų aplinkai.

Populiariausio tarp tradicinio gyvybės draudimo produktų draudimo išgyvenimo atveju draudimo rūšies apimtis padidėjo nedaug (0,9 %, arba 0,4 mln. Eur) – iki 48,5 mln. Eur. Pažymėtina, kad, palyginti su 2014 m., sudarytų šios draudimo rūšies sutarčių skaičius sumažėjo 2,8 proc. Tai rodo, kad gerėjant ekonomikai didesnės finansinės naudos draudėjai ieško pasitelkdami alternatyvius, galimai pelningesnius taupymo būdus. Sparčiai didėjo anuitetų ir draudimo mirties

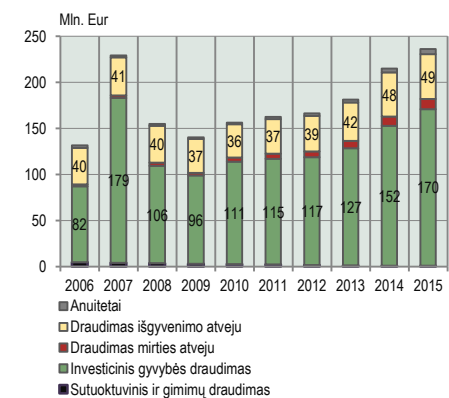
1 pav. Visos draudimo rinkos pasirašytų įmokų kaita (skalė kairėje) ir augimo tempas (skalė dešinėje)

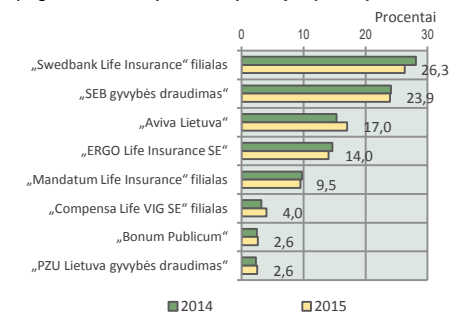
2 pav. Pasirašytų gyvybės ir ne gyvybės draudimo įmokų kaita

3 pav. Pasirašytų gyvybės draudimo įmokų kaita

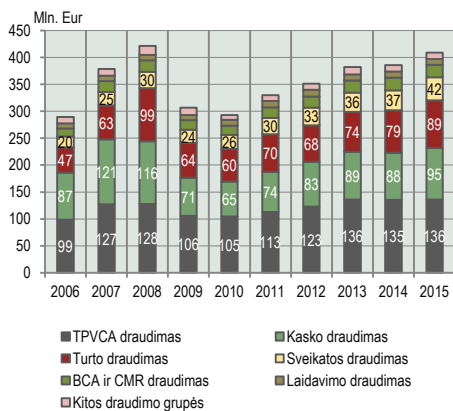

4 pav. Gyvybės draudimo rinkos koncentracija pagal suformuotų techninių atidėjinių sumą

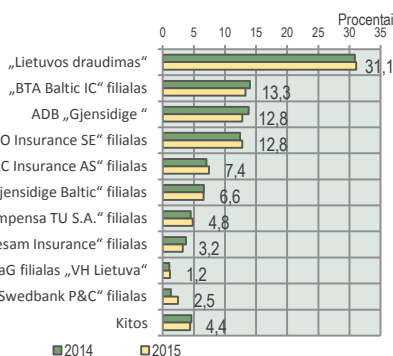

¹ Atkreiptinas dėmesys, kad nuo 2015 m. kovo 1 d. bendrovė „MetLife Towarzystwo Ubezpieczen na Zycie i Reasekuracji Spolka Akcyjna“ veiklą pradėjo vykdyti neįsisteigusi, turimi tik 2015 m. sausio ir vasario mėn. veiklos statistiniai duomenys, todėl, atėmus pastarojo draudiko duomenis, draudimo rinkos augimas sudarytų 8,2, gyvybės draudimo rinkos – 12,3 proc.

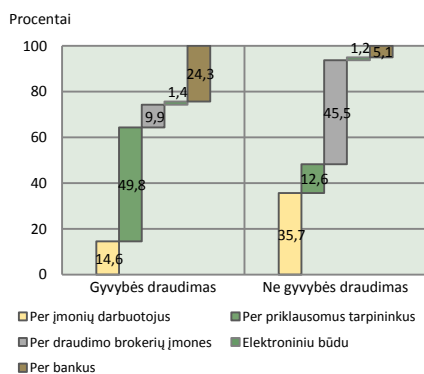
5 pav. Pasirašytų ne gyvybės draudimo įmokų kaita

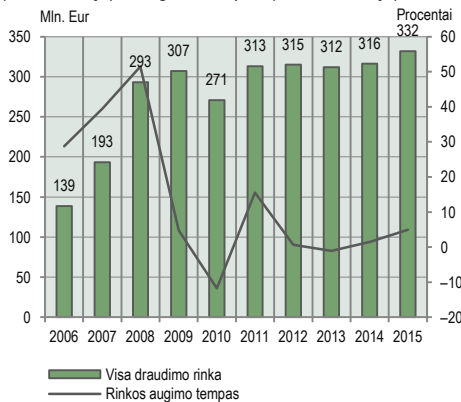
6 pav. Ne gyvybės draudimo rinkos koncentracija pagal ne gyvybės draudimo grupių pasirašytas įmokas

7 pav. Pasirašytų įmokų pasiskirstymas pagal pardavimo subjektus

8 pav. Visos draudimo rinkos išmokėtų sumų kaita (skalė kairėje) ir augimo tempas (skalė dešinėje)

atveju apimtis – augimo tempas sudarė atitinkamai 27,7 proc. (iki 5,4 mln. Eur) ir 9,1 proc. (iki 11,1 mln. Eur). Padidėjusi apimtis draudimo mirties atveju draudimo grupėje rodo, kad draudėjai taip pat renkasi gyvybės draudimą be lėšų kaupimo elemento, ypač turėdami prisiimtų finansinių įsipareigojimų.

Gyvybės draudimo rinkos pokyčius tiksliau parodo ne pasirašytų įmokų, o techninių atidėjinių dydis, kuris tinkamiau atspindi draudikų prisiimamos rizikos mastą. Rinkos dalyvių, vykdančių gyvybės draudimo veiklą, formuojamų techninių atidėjinių suma 2015 m. didėjo 12,5 proc. ir 2015 m. pabaigoje sudarė 899,4 mln. Eur. Kaip ir ankstesniais metais, pagal suformuotų techninių atidėjinių sumą pirmąją didžiausią rinkos dalį turinčios įmonės *Swedbank Life Insurance SE* Lietuvos filialas, UAB „SEB gyvybės draudimas“ ir UAGDPB „AVIVA Lietuva“.

Ne gyvybės draudimo rinkos apimtis augo (6,0 %) sparčiau nei prieš metus ir pasirašytos įmokos sudarė 409,1 mln. Eur. Ne gyvybės draudimo rinkoje sparčiausiai augo sveikatos draudimo grupė, tačiau reikšmingiausią įtaką turėjo didžiausios – TPVCA, kasko, turto ir BCA – draudimo grupių įmokų augimas.

TPVCA ir kasko draudimo grupių plėtrą lėmė atsigauananti ekonomika, didėjanti naujų automobilių pardavimo apimtis, kita vertus, kainų konkurencija pristabdė augimo tempą. Didelė draudikų konkurencija lėmė, kad TPVCA draudimo grupės apimtis ataskaitiniu laikotarpiu padidėjo nedaug – 0,6 proc. (iki 136,1 mln. Eur). Šioje draudimo grupėje apimtį didino beveik 3 proc. didėjusios gyventojų pasirašytos įmokos, o mažino beveik tokiu pačiu procentiniu punktu sumažėjusios juridinių asmenų pasirašytos įmokos. Labiausiai tikėtina, kad kasko draudimo grupėje 8,7 proc. (iki 95,4 mln. Eur) augimui didžiausią poveikį turėjo daugiau nei 5 000 vienetų didesnis naujų automobilių įsigijimas Lietuvoje. Šioje draudimo grupėje, ne taip kaip TPVCA, panašia apimtimi augo gyventojų ir komercinio segmento pasirašytos įmokos.

2015 m. pagyvėjusi paskolų rinka ir antrąjį pusmetį sparčiai augusi būsto pardavimo rinka didino turto draudimo grupės pasirašytų įmokų apimtį, kuri augo dvigubai greičiau nei visa ne gyvybės draudimo rinka, t. y. 12,5 proc. – iki 89,0 mln. Eur. Kelerius metus iš eilės auganti sveikatos draudimo grupė kaskart didina užimamą portfelio dalį: 2015 m. paaugusi iki 42,3 mln. Eur (arba 15,5 %) sudarė 10,3 proc. ne gyvybės draudimo rinkos portfelio. Lietuvoje darbdaviai vis dažniau populiarėjantį darbuotojų sveikatos draudimą panaudoja kaip motyvavimo priemonę, ir tai lėmė, kad, gerėjant ekonominei situacijai, komercinio segmento apimtis šioje draudimo grupėje per metus padidėjo 25,7 proc. – iki 10,6 mln. Eur.

Pastaruosius keletą metų aktyviai vykstantys draudikų akcinių pasikeitimų ir įmonių susijungimo procesai dar nesibaigė. Nuo 2015 m. trečiojo ketvirčio Norvegijos draudimo bendrovė „Gjensidige Forsikring ASA“ valdo Lietuvoje du rinkos dalyvius – ADB „Gjensidige“ ir AAS „Gjensidige Baltic“ Lietuvos filialą. Bendra jų rinkos dalis sudaro 19,4 proc. Pažymėtina, kad nuo 2016 m. kovo 1 d. UAB DK „PZU Lietuva“ pakeitė pavadinimą bei teisinę formą ir tapo ADB „Gjensidige“. Ne gyvybės draudimo rinkoje lyderis nepasikeitė – AB „Lietuvos draudimas“ užėmė 31,1 proc. rinkos. Nauja rinkos dalyvė UADB „Compensa Vienna Insurance Group“ veiklą vykdo perėmusi „Compensa TU S.A.“ Lietuvos filialo draudimo sutarčių portfelį.

Gyvybės ir ne gyvybės draudimo šakose dominavo skirtingi pardavimo kanalai: tarpininkaujant nepriklausomiems draudimo tarpininkams (brokerių įmonėms) pasirašyta daugiau nei 45 proc. ne gyvybės draudimo ir beveik 10 proc. gyvybės draudimo įmokų, per priklausomus draudimo tarpininkus – atitinkamai beveik 13 ir 50, per įmonių darbuotojus – daugiau nei 35 ir 14, per bankus – apie 5 ir 24 proc. draudimo įmokų.

Gyvybės draudimo šakoje per metus labiausiai sustiprėjo priklausomų draudimo tarpininkų kanalas (portfelio dalis padidėjo 7,2 proc. p.), sumažindamas bankų pardavimo kanalo įtaką (portfelio dalis sumažėjo 6,8 proc. p.). Ne gyvybės draudimo šakoje – priešingai – bankų pardavimo kanalas didino portfelio dalį 3 proc. p., nepriklausomų draudimo tarpininkų portfelio dalis sumažėjo 1,9 proc. p.

2015 m. draudimo rinkoje išmokėta 332 mln. Eur išmokų, t. y. 4,9 proc. daugiau, nei buvo išmokėta per 2014 m.

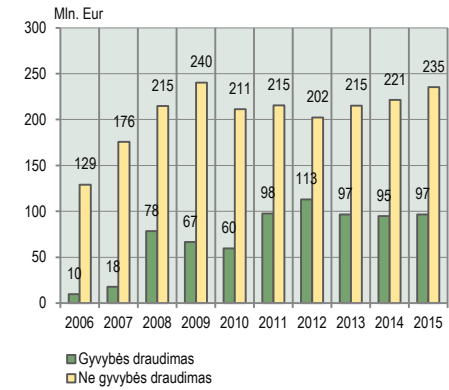
2 lentelė. Išmokos

Draudimo šakos	Suma, mln. Eur	Augimo tempas	
		2015 m., %	2014 m., %
Gyvybės draudimas	96,7	+1,8	-1,7
Ne gyvybės draudimas	235,3	+6,3	+2,9
Iš viso	332,0	+4,9	+1,5

Gyvybės draudimo išmokos padidėjo 1,8 proc. – iki 96,7 mln. Eur. Augimą labiausiai lėmė investicinio gyvybės draudimo grupėje išmokėtos išmokos pasibaigus sutarties terminui.

Ne gyvybės draudimo išmokos 2015 m. augo greičiau nei 2014 m., t. y. 6,3 proc. – iki 235,3 mln. Eur. Sparčiausiai išmokos augo TPVCA (8,9 %) ir kasko (11,9 %) draudimo grupėse. Populiarėjant ir plečiantis darbuotojų sveikatos draudimo apimčiai, auga ir šios grupės išmokos: išmokėtos sumos padidėjo 15,3 proc. – iki 21,7 mln. Eur.

9 pav. Išmokėtų gyvybės ir ne gyvybės draudimo sumų kaita

II. DRAUDIMO ĮMONIŲ FINANSINIŲ RODIKLIŲ APŽVALGA

2015 m. gruodžio 31 d. draudimo paslaugas rinkoje teikė 10 Lietuvoje registruotų draudimo įmonių (toliau – draudimo įmonės), kurių finansinės veiklos priežiūrą vykdo Lietuvos bankas. Iš jų UAB „Būsto paskolų draudimas“ draudimo veiklos licencija įmonės prašymu panaikinta 2016 m. sausio 28 d. ERGO Life Insurance SE yra įsteigusi filialus Latvijoje ir Estijoje, AB „Lietuvos draudimas“ – filialą Estijoje, o UADB „Compensa Vienna Insurance Group“, 2015 m. ketvirtąjį ketvirtį perėmusi „Compensa TU S.A. Vienna Insurance Group“ Lietuvos ir Latvijos filialų draudimo portfelį, nuo šiol vykdo veiklą ir Latvijoje, todėl į šių įmonių finansines ataskaitas įtraukiami ir minėtose šalyse vykdomos veiklos rezultatai.

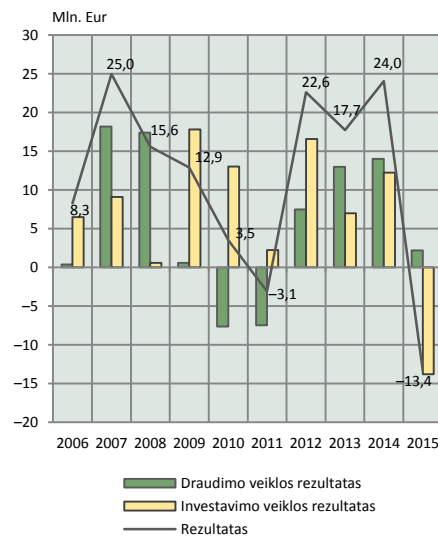
Neaudituoti duomenimis, 2015 m. draudimo įmonių veiklos rezultatas buvo 13,4 mln. Eur nuostolis, tačiau, atėmus vienos iš įmonių įgyvendinto verslo dalies pirkimo–perdavimo sandorio įtaką, veiklos rezultatas būtų pelnas ir sudarytų 7,7 mln. Eur. Draudimo rinkos rezultatą nulėmė ne gyvybės draudimo įmonių patirtas 23,5 mln. Eur nuostolis, kurio nekompensavo gyvybės draudimo įmonių uždirbtas 10,1 mln. Eur pelnas. Vis dėlto pelningai ir nuostolingai dirbusių įmonių skaičius tarp draudimo šakų pasiskirstė po lygiai – pelningai dirbo po dvi gyvybės ir ne gyvybės draudimo įmonės, nuostolingai – po tris.

2015 m. draudimo įmonių veiklos rezultatus lėmė itin didelis nuostolis iš investicinės veiklos – 13,8 mln. Eur. Draudimo veiklos pelnas (2,2 mln. Eur), palyginti su praėjusiais metais, taip pat buvo gana kuklus. Vis dėlto pažymėtina, kad didžiausi per dešimt metų patirti nuostoliai iš investicinės veiklos sietini su anksčiau minėtu verslo dalies pirkimo–perdavimo sandoriu. Atėmus šio sandorio įtaką, draudimo įmonės būtų uždirbusios 7,3 mln. Eur pelną iš investicinės veiklos ir 2015 m. investicinės grąžos rodiklis sudarytų ne –1,3, bet 1,9 proc. Palyginti su 2014 m. (jis sudarė 4,5 %), šis rodiklis nukrito dėl kelių priežasčių: 2015 m. įsisteigus naujai draudimo įmonei UADB „Compensa Vienna Insurance Group“, net 15 proc. išaugo investicinio turto vertė, be to, ilgai besitęsiant mažų palūkanų normų aplinkai, draudimo įmonėms darosi sunkiau rasti investicijų, kurios generuotų didesnę grąžą. Beveik visoms draudimo įmonėms 2014 m. uždirbus pelną iš investicinės veiklos, to pasiekti 2015 m. nepavyko: dviejų gyvybės ir dviejų ne gyvybės draudimo įmonių investicinė veikla buvo nuostolinga.

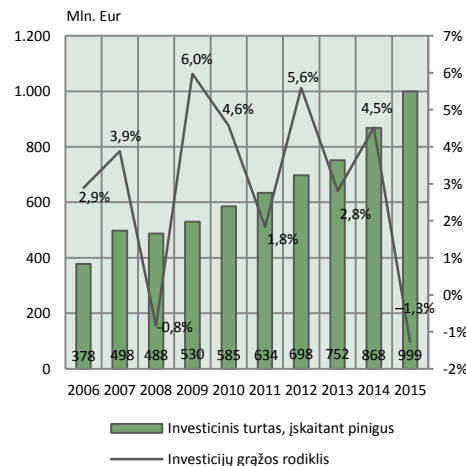
Draudimo veikla taip pat ne visoms draudimo įmonėms buvo pelninga, tačiau trijų gyvybės draudimo įmonių rezultatai lėmė, kad bendras gyvybės draudimo įmonių pelnas iš pagrindinės veiklos sudarė 7,2 mln. Eur ir atsivėrė ne gyvybės draudimo įmonių draudimo veiklos nuostolį – 5,0 mln. Eur. Taigi bendras visos draudimo rinkos pagrindinės veiklos rezultatas, kad ir nusmuko, palyginti su 2014 m., tačiau vis dar buvo teigiamas.

2015 m. gruodžio 31 d. draudimo įmonių turtas sudarė 1,144 mlrd. Eur. Didžiąją draudimo įmonių turto dalį sudaro investicijos – 999,1 mln. Eur (87,4 %). Draudimo įmonių investicijos pagal ekonominę kilmę skirstomos į įmonės investicijas ir draudėjų lėšas, pagal investicinio gyvybės draudimo sutartis patikėtas valdyti įmonėms, vykdančioms gyvybės draudimo veiklą. Draudėjų lėšos, patikėtos valdyti draudimo įmonėms, 2015 m. gruodžio 31 d. sudarė 401,3 mln. Eur, t. y. daugiau kaip pusę viso gyvybės draudimo įmonių valdomo turto. Įmonių investicijos, kuriomis dengiami tradiciniai draudimo techniniai atidėjiniai ir nuosavas kapitalas bei kiti įsipareigojimai, 2015 m. pabaigoje sudarė 597,8 mln. Eur.

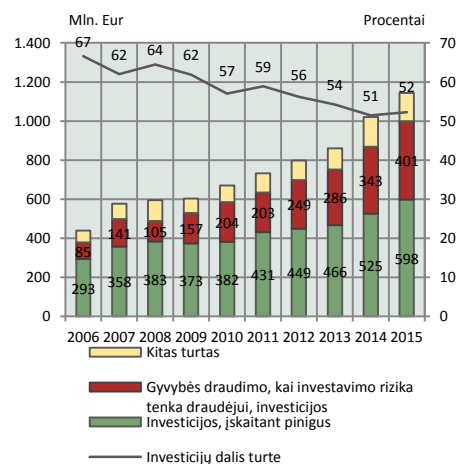
10 pav. Draudimo įmonių veiklos rezultatų kaita

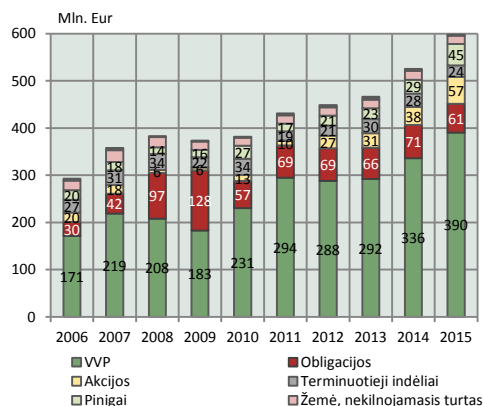
11 pav. Investicinio turto ir investicijų grąžos rodiklio kaita

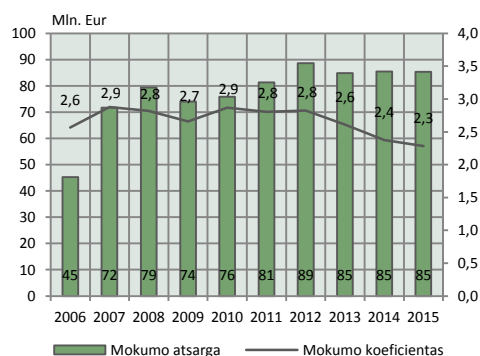
12 pav. Draudimo įmonių turto struktūros kaita

13 pav. Draudimo įmonių investicijų struktūros kaita

14 pav. Draudimo įmonių mokumo atsargos ir koeficiento kaita

2,7, ne gyvybės – 2,0. Mokumo koeficiento absoliučioji reikšmė – mokumo atsarga – 2015 m. gruodžio 31 d. buvo 85,3 mln. Eur. Bendras rinkos mokumo koeficientas per metus sumažėjo minimaliai (0,1 proc. p.), tačiau skirtingų draudimo šakų rezultatai išsiskyrė: gyvybės draudimo įmonių mokumo koeficientas per metus sumažėjo 0,4 proc. p., o ne gyvybės draudimo įmonių nepakito. Praktiškai mokumo atsarga nesikeitė pastaruosius trejus metus. Mokumo koeficiento dydį reglamentuojantys teisės aktai įpareigoja įmones išlaikyti šį rodiklį ne mažesnę nei 1.

III. VARTOTOJŲ IR DRAUDIMO RINKOS DALYVIŲ GINČŲ NAGRINĖJIMAS

2015 m. Lietuvos bankas gavo ir išnagrinėjo 474 kreipimusis dėl ginčų, kilusių iš finansinių paslaugų sutartinių santykių. Daugiausia kreipimusi dėl ginčų buvo draudimo sektoriuje: 2015 m. – 277 (59 % visų ginčų atvejų). Palyginti su 2014 m., kada kreipimusi dėl tokių ginčų buvo 263 (58 % visų ginčų atvejų), jų ginčų skaičius ir santykinė dalis, palyginti su kitais sektoriais, išaugo nedaug.

Daugiausia nesutarimų tarp vartotojų ir draudikų, vykdančių draudimo veiklą, kilo iš TPVCA draudimo sutarčių (31 % visų kreipimusi dėl ginčų su draudimo įmonėmis). Dažniausia kreipimosi priežastis buvo draudiko atsisakymas pripažinti įvykį draudžiamuoju, kai, įvykus eismo įvykiui, buvo sprendžiama dėl draudiko prievolės mokėti draudimo išmoką kilimo. Didelė dalis ginčų dėl TPVCA draudimo taip pat kilo ir dėl draudimo išmokos dydžio, kai buvo nesutariama, kokio dydžio žalą turėtų kompensuoti draudimo išmoka.

Kita populiari draudimo grupė, dėl kurios kilo gana daug ginčų, buvo kasko – tokie ginčai per metus sudarė 20 proc. ginčų dėl draudimo atvejų. Dažniausiai ginčai kilo dėl įvykio pripažinimo nedraudžiamuoju, atsisakymo mokėti draudimo išmoką. Mažesnę ginčų dalį sudarė ginčai dėl mokėtinos ar jau išmokėtos draudimo išmokos dydžio. Kitą nemažą ginčų dalį sudarė ginčai dėl nekilnojamojo turto (būsto) draudimo sutarčių (19 %), nelaimingų atsitikimų, sveikatos draudimo sutarčių (10 %) ir kitų draudimo rūšių.

Be nurodytų vartotojų ir draudikų ginčų grupių, Lietuvos banke buvo nagrinėti ginčai dėl draudimo sutarties sudarymo ir vykdymo. Ginčų nagrinėjimo metu nustatytos problemos, susijusios su draudiko pareigų supažindinti kitą sutarties šalį su standartinėmis draudimo sutarties sąlygomis ir užtikrinti šių sąlygų teisinį apibrėžtumą bei suderinamumą vykdymu. Draudikams buvo pateiktos rekomendacijos dėl draudimo sutarčių sudarymo ir vykdymo proceso tobulinimo bei draudimo taisyklių tikslinimo, siekiant išvengti panašaus pobūdžio vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų ateityje.

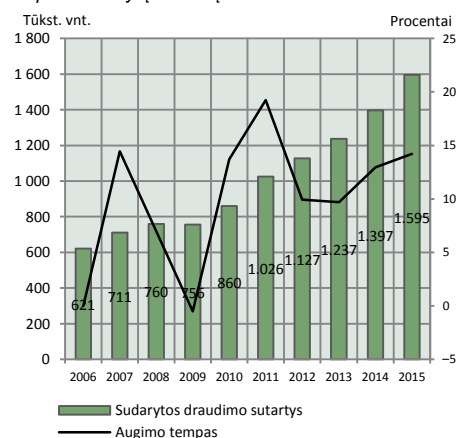
IV. DRAUDIMO TARPININKŲ RINKOS APŽVALGA

2015 m. gruodžio 31 d. Lietuvos draudimo rinkoje veikė 96 draudimo brokerių įmonės. Praėjusiais metais išduota viena draudimo brokerių įmonės veiklos licencija, o panaikintos dvi – pačioms įmonėms prašant. Per 2015 m. draudimo brokerių įmonės tarpininkavo sudarant 1,6 mln. draudimo ir pensijų kaupimo sutarčių – jų sudaryta 14,2 proc. daugiau nei 2014 m. Kaip įprasta, draudimo brokerių įmonės aktyviausiai veikė ne gyvybės draudimo rinkoje. Čia joms tarpininkaujant sudaryta 1 591,2 tūkst. draudimo sutarčių – 31,6 proc. visų šios šakos draudimo rinkoje sudarytų sutarčių. Net 99,7 proc. draudimo ir pensijų kaupimo sutarčių, sudarytų tarpininkaujant draudimo brokerių įmonėms, sudarė ne gyvybės draudimo sutartys. Per 2015 m., tarpininkaujant draudimo brokerių įmonėms, sudarytų draudimo sutarčių portfelio struktūra buvo panaši į ankstesnių laikotarpių. Didžiausia sutarčių dalis teko TPVCA grupei – 66,0 proc. visų sutarčių. Antras pagal populiarumą buvo sveikatos draudimas ir kasko draudimas. Tokių sutarčių sudaryta atitinkamai 11,4 ir 6,6 proc.

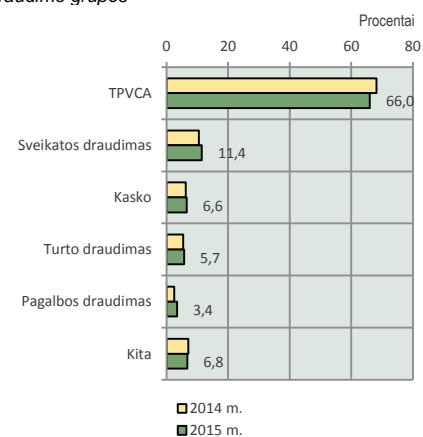
Pagal draudimo brokerių įmonių pateiktas preliminaras veiklos finansines ataskaitas, 2015 m. gruodžio 31 d. įmonių turtas sudarė 23,5 mln., nuosavas kapitalas – 13,5 mln., pardavimo pajamos – 35,6 mln. Eur. Bendras tarpininkų rinkos veiklos rezultatas – 2,8 mln. Eur pelnas. Pelningai dirbo 69 brokerių įmonės. Draudimo brokerių įmonių turtas ir nuosavas kapitalas per 2015 m. išaugo: turtas – 5,1, nuosavas kapitalas – 11,6 proc. Už minimalaus nuosavo kapitalo reikalavimo (kapitalas negali būti mažesnis kaip 18 760 Eur arba ne mažesnis kaip 4 % per metus draudimo brokerių įmonės gautų draudimo įmokų, mokėtinų draudikams) pažeidimą vienai draudimo brokerių įmonei pritaikyta poveikio priemonė – įspėjimas, o kitai – 6 500 Eur bauda dar ir už klaidingos informacijos teikimą. Septynioms draudimo brokerių įmonėms 2015 m. teko imtis priemonių, kad būtų vykdomas minimalaus nuosavo kapitalo reikalavimas. Įmonių akcininkai įnešė lėšų nuostoliams padengti. Dvi draudimo brokerių įmonės buvo įspėtos už aplaidų buhalterinės apskaitos tvarkymą.

2015 m. draudimo brokerių įmonių pardavimo (draudimo tarpininkavimo veiklos) pajamos sudarė 35,6 mln. Eur – jos, palyginti su 2014 m., išaugo 6,5 proc. Penkių didžiausių draudimo brokerių įmonių pardavimo pajamos sudarė apie 44,4 proc. visų draudimo brokerių įmonių pajamų. Pagal pardavimo pajamas draudimo brokerių įmonių rinkos lyderė ir toliau yra UADBB „Aon Baltic“, jos turtas sudarė daugiau nei 33,0 proc. sektoriaus turto, pajamos – beveik 20,0 proc. visų draudimo brokerių įmonių pardavimo pajamų, įmonė uždirbo apie penktadalį sektoriaus pelno. Pagal galiojančius teisės aktus draudimo brokerių įmonės surinktas draudimo įmokas, skirtas atsiskaityti su draudikais, privalo laikyti atskirose banko sąskaitose. Pažymėtina, kad šis reikalavimas ataskaitiniu laikotarpiu buvo tinkamai vykdomas. Lėšų atskirose sąskaitose draudimo brokerių įmonės turėjo 0,4 mln. Eur daugiau, nei sudarė jų įsipareigojimai draudikams. 2015 m. gruodžio 31 d. draudimo brokerių įmonės atskirose bankų sąskaitose laikė 1,4 mln., o jų įsipareigojimai draudikams (mokėtinos draudimo įmokos) buvo mažesni ir sudarė 1,0 mln. Eur.

15 pav. Sudarytų sutarčių skaičiaus kaita

16 pav. Sudarytų sutarčių pasiskirstymas pagal draudimo grupes

17 pav. Pardavimo pajamų kaita

